گزارش یک
بهناز قاسمی

بدهی حدود ۴ میلیارد یورویی دولت به ۷۵۰ شرکت واردکننده بلاتکلیف مانده است

نامه عارف برای پرداخت مطالبات واردکنندگان کالاهای اساسی

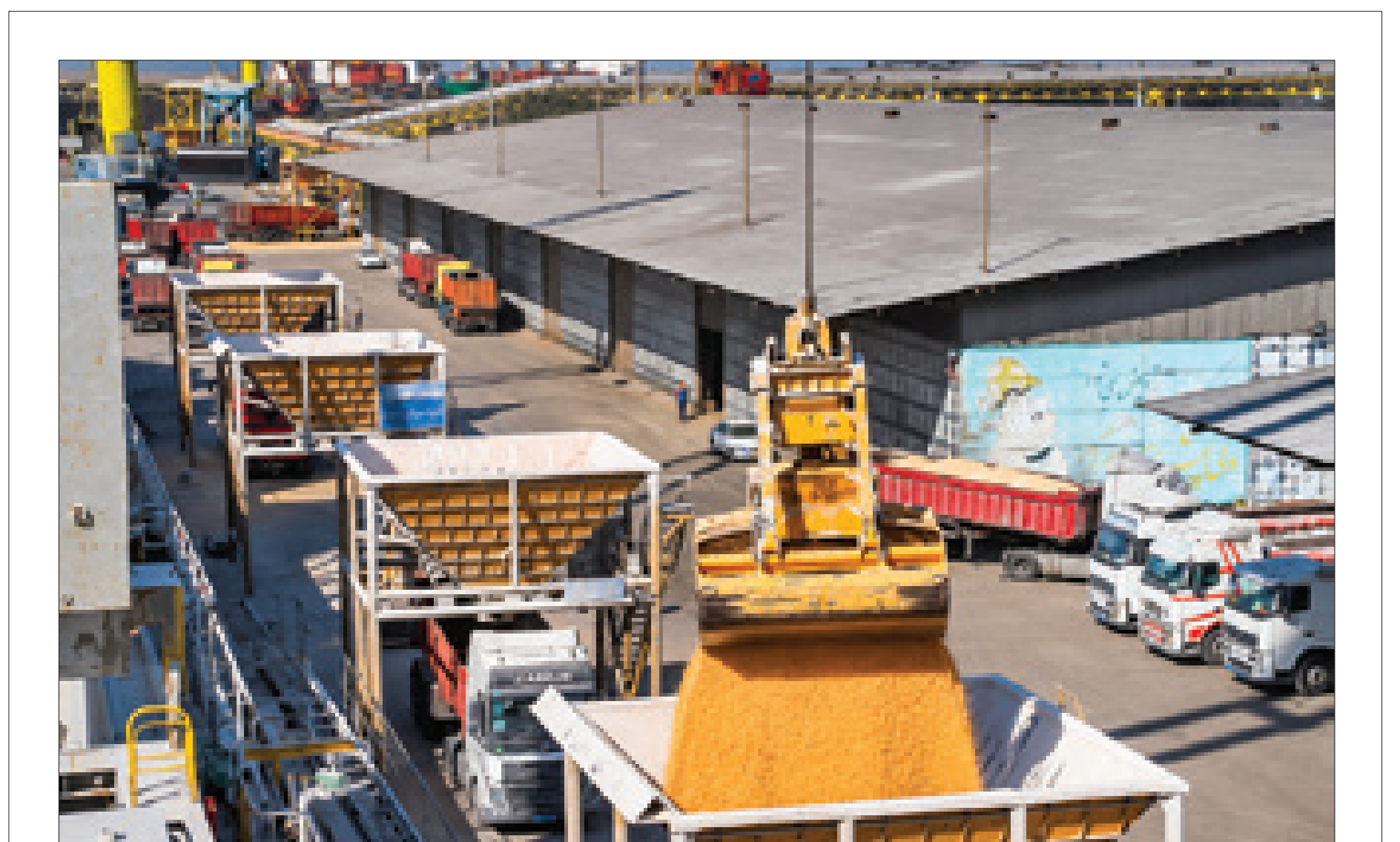
رئیس هیئت مدیره انجمن تأمین‌کنندگان برنج: به ازای هر یک میلیون دلار طلبی که واردکنندگان کالاهای اساسی از دولت دارند، ۲۴۰ میلیارد تومان زیان در دفاترشان ثبت می‌شود

۲۰ ماه است که طلب واردکنندگان کالاهای اساسی در پیچ‌وخم نامه‌نگاری و دستورهای مکرر گرفتار شده است. بعد از دستور پرداخت رئیس‌جمهـــور و تأیید وزیر جهاد کشـــاورزی، بانک مرکزی، سازمان برنامه و سران قوا، اخیراً معاون اول رئیس‌جمهور نیز در نامه‌ای دســـتور پرداخت این مطالبات را داده است. نکته قابل تأمل این اســـت که گره پرداخت مطالبات بخش خصوصی نامه‌نگاری و دستور نیســـت، بلکه نیاز به همت و تأمین منابع دارد. بخش خصوصی می‌گوید بدهـــی حدود ۴ میلیارد یورویی دولت به بیش از ۷۵۰ شرکت واردکننده، در شرایطی بلاتکلیف مانده که این بنگاه‌ها برای تأمین محموله‌های جدید، بازپرداخت تسهیلات بانکی و حفظ فعالیت خود به بازگشت سرمایه نیاز دارند و به ازای هر یک میلیون دلار طلبـــی که واردکنندگان کالاهای اساســـی از دولت دارند، ۲۴۰ میلیارد تومان زیان در دفاترشان ثبت می‌شود. رئیس هیئت مدیره انجمن تأمین‌کنندگان برنج با اشاره به بدهی‌های سررسیدشـــده واردکنندگان به سیستم بانکی می‌گوید: دولت اگر همتی برای پرداخت داشت، مطالبات بخش خصوصی را با بدهـــی آنها به بانک‌ها تهاتـــر می‌کرد تا سرمایه‌ای که حدود دو سال اســـت فریز شده، آزادسازی شود.

■■■

بیش از ۷۵۰ واردکننده کالاهای اساســـی حدود ۴/۰۷ میلیارد یورو از دولت طلب دارند، اما با گذشت بیش از سه ماه از دستور رئیس‌جمهور برای پرداخت نیمی از مطالبات، نه زمان‌بندی تســـویه مشخص شده، نه کمیسیون کشـــاورزی مجلس از جزئیات پرونده اطلاع دقیقی دارد و نه بانک مرکزی و ســـازمان برنامه و بودجه اهتمام جدی برای تسویه بخشـــی از این طلب دارد. هرازگاهی نمایندگان مجلس در مواجهه با سؤال خبرنگاران، پاسخ‌های کلی می‌دهند و می‌گویند که طلب بخش خصوصی را پیگیری می‌کنیم. این در حالی است که ابعاد مالی پرونده کوچک نیست. روند انباشت مطالبات از دی‌ماه ۱۴۰۳ تشدید شده و تأخیر در پرداختشان به حدود ۲۰ ماه رسیده است. هوشنگ هادیان‌پور، سخنگوی کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی از نبود اطلاعات دقیق درباره وضعیت مطالبات معوق واردکنندگان کالاهای اساســـی در این کمیســـیون خبر داد. به گفته وی، فهرســـت شرکت‌هایی که مطالباتشان پرداخت نشـــده، به کمیسیون ارائه نشـــده و نمایندگان اطلاعات دقیقی درباره هویت این شرکت‌ها، نوع کالاهای وارداتی و میزان مطالبات آنها در اختیار ندارند. اظهارات سخنگوی کمیسیون کشاورزی مجلس درباره بی‌اطلاعی این کمیسیون از جزئیات پرونده، در کنار نامه اعتراضی ۱۰ تشکل و پاسخ بانک مرکزی و تحصن واردکنندگان در مقابل وزارت جهاد کشاورزی، این پرسش را ایجاد می‌کند که چه کسی مسئول پیگیری و حل فوری این پرونده است؟

نکته مهم اینجاست که موضوع صرفاً اختلاف مالی میان دولت و چند بنگاه اقتصادی نیست. واردکنندگان این گروه، بخشی از زنجیره تأمین کالاهایی هستند که استمرار دسترسی به آنها برای تولید محصولات غذایی، فعالیت مرغداری‌ها و دامداری‌هـــا و ثبات بازار اهمیت دارد. تأخیر در بازگشت منابع ارزی، سرمایه در گردش شرکت‌ها را محدود می‌کند و می‌تواند توان آنها برای تأمین مالـــی محموله‌های بعدی را تحت فشار قرار دهد. در چنین شـــرایطی، بی‌اطلاعی کمیسیون کشاورزی از جزئیات پرونده، یک خلأ نظارتی جدی ایجاد می‌کند. کمیسیونی که باید وضعیت تأمین نهاده‌های دامی و کالاهای اساسی را پیگیری کند، برای ارزیابی خطر احتمالی اختـــلال در واردات به اطلاعاتی درباره شـــرکت‌های طلبکار، میزان بدهی‌ها، سررســـید مطالبات و وضعیت ســـفارش‌های جدید نیاز دارد. بدون این داده‌ها، تشخیص اینکه کدام بخش از زنجیره تأمین بیشتر در معرض خطر است و چه اقدامی باید در اولویت قرار گیرد، دشوار خواهد بود.

علی معرف | ایرنا

■ دستور رئیس‌جمهور روی زمین ماند

مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور در جلسه ۲۲ تیرماه ۱۴۰۵ دستور پرداخت علی‌الحســـاب ۵۰ درصد مطالبـــات ارزی واردکنندگان کالاهای اساسی را صادر کرد. این دستور در شرایطی مطرح شد که فعالان اقتصادی نسبت به طولانی شـــدن دوره انتظار برای دریافت ارز و محدود شدن نقدینگی خود هشدار می‌دادند. با این حال، تا اول آبان، گزارش‌ها همچنان از اجرا نشدن دســـتور و باقی ماندن اصل مطالبات حکایت داشتند.

به این ترتیب، مسئله فقط پرداخت نشدن تمام بدهی دولت نیست، حتی برای پرداخت نیمـــی از مطالبات نیز هنوز نتیجه‌ای روشـــن و زمان‌بندی مشـــخص در دســـترس عموم قرار نگرفته است. وقتی دستور پرداخت صادر می‌شود، اما پس از گذشت بیش از سه ماه هنوز نحوه اجرا و منابع آن تعیین تکلیف نشـــده، باید درباره فاصله میان تصمیم‌گیری و اجرا توضیح داده و عامل اصلی این گره کور مشخص شود. در روزهای اخیر، گزارش‌هایی نیز از قرار گرفتن تعیین تکلیف این بدهی در دستور کار هیئت وزیران و سپس شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا منتشر شده است. در میان راهکارهای مطرح‌شده، استفاده از منابع صندوق توسعه ملی، تمدید تسهیلات ارزی و ریالی و تعیین تکلیف سود و جرائم بانکی شـــرکت‌ها دیده می‌شود. با این حال، طرح ایـــن گزینه‌ها به معنای تصویب نهایی یـــا آغاز پرداخت نیست. همچنین در روزهای گذشـــته، محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور هم در نامه‌ای با اشاره به اینکه تأمین کالاهای اساسی مردم اولویت دولت اســـت، بر ضرورت تعیین تکلیف مطالبات ارزی ۴/۰۷ میلیارد یورویی واردکنندگان کالاهای اساسی و دغدغه دولت برای تسریع در پرداخت این طلب تأکید کرده است.

این جابه‌جایی پرونده میان ســـطوح مختلف تصمیم‌گیری، ضرورت تعیین یک مسیر اجرایی روشن را بیشتر می‌کند. اگر پرداخت مطالبات به تأمین منابع جدید وابسته است، باید مشخص شود کدام دستگاه مسئول تأمین منابع اســـت، چه میزان منابع مورد نیاز است، تصمیم نهایی در کدام مرجع گرفته می‌شـــود و پرداخت‌ها از چه زمانی آغاز خواهند شـــد. در غیر این صورت، ارجاع پرونده به جلسات بالاتر نیز ممکن است صرفاً مرحله دیگری به دوره انتظار شرکت‌ها اضافه کند.

■ ۲۰ ماه است پاس‌کاری می‌شویم

رئیس هیئت مدیره انجمـــن تأمین‌کنندگان برنـــج در گفت‌وگو با «جوان» در واکنش به دستور پرداخت عارف می‌گوید: ۲۰ ماه است که دولت پاس‌کاری می‌کند. وقتی کابینه دولت دستور رئیس‌جمهور را روی زمین گذاشت، نامه سفارشی معاون اول هم می‌رود کنار دستور رئیس‌جمهور. محمـــد مختاریانی می‌افزاید: همـــه واردکنندگان به سیستم بانکی بدهکارند و معوقات سررسیدشده دارند. دولت اگر منابع کم دارد، حداقل می‌تواند بخشی از مطالبات ما را با معوقاتمان تهاتر کند و باری از دوش بخش خصوصی بردارد. وی تأکید می‌کند: هفته گذشته موضوع در جلسه سران قوا مطرح شـــد. ما توقع داریم رئیس‌جمهور و رئیس مجلس تصمیم عاجلی بگیرند. البتـــه در میان راهکارهای مطرح‌شده، استفاده از منابع صندوق توسعه ملی و تمدید تسهیلات ارزی مطرح شده، اما تا این راهکارها نهایی شود، به هیئت دولت برود، در نوبت رأی‌گیری و تصویب قرار بگیرد و ابلاغ شود، بخش خصوصی زمین‌گیر شده است. این عضو اتاق بازرگانی تأکید می‌کند: به ازای هر یک میلیون دلار طلبی که واردکنندگان کالاهای اساســـی از دولت دارند، ۲۴۰ میلیارد تومان زیان در دفاترشان ثبت می‌شود. هر روزی که پرداخت‌ها تأخیر دارد، تأمین و واردات کالا نیز به تعویق می‌افتد.

■ بدهی دولت به واردکنندگان

همچنین داوود رنگی، رئیس هیئت‌مدیـــره اتحادیه واردکنندگان نهاده‌های دام و طیـــور، در گفت‌وگو با اقتصادنیوز، ضمن تشـــریح ریشه‌های شکل‌گیری این بدهی و دلایل تداوم آن می‌گوید: این رقم معادل ۵ میلیون تن کالایی است که دولت شهید رئیسی در ابتدای مسئولیت خود از دولت قبلی تحویل گرفت. در زمان دولت قبل، روش کار به این صورت بود که واردکننـــدگان با اعتبارات خود که از منابع ارزی بانک‌های داخلی یا منابع خارجی تأمین ارز می‌کردند، کالا را وارد و در سامانه بازارگاه عرضه می‌کردند و پس از مدتی، شامل یک ماه، دو ماه یا سه ماه، این ارز را از بانک می‌گرفتند.

وی می‌افزاید: اما از ابتدای دولت پزشکیان، ابتدا مطرح شد که این بدهی مربوط به دولت قبل است و در ادامه موضوع رانت و مسائل این چنینی را مطرح کردند. در زمان روی کار آمدن دولت جدید، ۵ میلیون تن کالا با همین روش وارد کشور شـــده بود و پولش هم این واردکننده‌ها داده بودند. داوود رنگی می‌گوید: این قضیه به زمان جنگ اوکراین بازمی‌گردد که به دلیل گران شدن شـــدید کالاها، مقامات وقت، واردکنندگان را تشویق کردند که به هر نحو ممکن اقدام به ورود کالا به کشور کنند و واردکنندگان نیز این کالاها را تأمین و وارد کردند. اما آنچه دولت مطرح می‌کند، این است که سهمیه ارزی وزارت جهاد کشاورزی در آن زمان ۸/۵میلیارد دلار بوده، در حالی که واردکنندگان حدود ۱۳میلیارد دلار کالا وارد کرده‌اند. وی می‌افزاید: این مابه‌التفاوت در بودجه ارزی واردات پیش‌بینی نشده بود. این مسئله موضوع جدیدی نیست و از همان زمان وجود داشته است، اما همواره نو و کهنه می‌شده، یعنی طلب‌های قبلی پرداخت می‌شد و طلب‌های جدیدی شکل می‌گرفت. در حال حاضر با تمهیداتی که رئیس‌جمهور و دولت اندیشیده‌اند، تصمیم گرفته شده تا با استفاده از اختیارات شورای عالی سران قوا این مسئله حل‌وفصل شود و واردکنندگان نیز امیدوارند این جلسه به نتیجه برسد و بخشی از بدهی واردکنندگان پرداخت شود یا تســـهیلاتی قائل شوند. به عنوان مثال بدهی واردکنندگان به بانک‌های داخلی در مقابل این طلب تهاتر شود.

گزارش ۲
زینب زرین

وزیر کشاورزی بازهم وعده سرخرمن به گندمکاران داد

پرداخت مطالبات گندمکاران بار دیگر به یک ضرب‌الاجل چندروزه گره خورده و وزارت جهاد کشاورزی وعده داده باقی‌مانده بهای گندم خریداری شـــده حداکثر تا سه‌شنبه، ۱۲ آبان تسویه شود، وعده‌ای که پس از پرداخت بیش از ۹۰ درصد مطالبات در یک ماه گذشته مطرح شده و اکنون تحقق آن در کانون توجه تولیدکنندگان قرار گرفته است. با این حال مسئله اصلی بخش گندم فقط دریافت پول محصول تحویلی نیســـت، زیرا همزمان با پایان انتظار برای تسویه حساب فصل گذشته، هنوز نرخ خرید تضمینی سال زراعی جدید پس از حدود سه ماه مذاکره مشخص نشده و همین تأخیر، برنامه‌ریزی اقتصادی کشـــاورزان را با ابهام مواجه کرده است.

■■■

وعده جدید پرداخت مطالبات گندمکاران در حالی از ســـوی غلامرضا نوری‌قزلجه، وزیر جهاد کشاورزی مطرح شده است که خرید تضمینی این محصول از مهم‌ترین ابزارهای سیاست‌گذاری دولت در بازار کشاورزی محسوب می‌شود و نحوه اجرای آن مستقیماً بر درآمد تولیدکنندگان، انگیزه کشـــت و میزان عرضه گندم داخلی اثر می‌گذارد. دولت با خرید تضمینی، در واقع برای محصول راهبردی گندم یک بازار حداقلی ایجاد می‌کند تا کشـــاورز در زمان برداشـــت با نگرانی کمتری درباره فروش محصول روبه‌رو شـــود، اما کارکرد این سیاست به اعلام قیمت محدود نمی‌ماند و زمان پرداخت وجه نیز بخش جدایی‌ناپذیر آن است.

گندمکار برای تولید محصول، هزینه‌هـــای متعددی از جمله تهیه بذر، کود، سم، سوخت، ماشین‌آلات، آبیاری و دستمزد نیروی کار را متحمل می‌شود و بخش مهمی از این هزینه‌ها پیش از برداشت پرداخت شده‌اند. به همین دلیل، تأخیر در دریافت بهای محصول، صرفاً عقب افتادن یک درآمد نیست، بلکه جریان نقدینگی واحد تولیدی را مختل می‌کند و توان کشاورز برای تأمین نهاده‌های فصل بعد را کاهش می‌دهد. تولیدکننده‌ای که هنوز پول محصول تحویلی خود را دریافت نکرده، برای خرید نهاده‌های مورد نیاز کشت بعدی با محدودیت مالی روبه‌رو می‌شود و احتمال دارد ناچار به استفاده از اعتبار غیررسمی یا فروش بخشی از دارایی خود شود. بنابراین تسویه مطالبات باید به عنوان بخشی از هزینه اجرای سیاست خرید تضمینی ارزیابی شود. وزارت جهاد کشاورزی در توضیح علت باقی ماندن بخشی از مطالبات، به ضرورت انجام عملیات حسابداری اشاره کرده است. این توضیح از منظر اجرایی قابل بررسی است، اما برای کشاورزی که هزینه‌های جاری خود را بر مبنای درآمد فروش محصول تنظیم کرده، تفاوت چندانی میان تأخیر ناشی از محدودیت منابع مالی و تأخیر ناشی از فرایندهای اداری وجود ندارد. در هر دو حالت، پولی که باید در اختیار تولیدکننده باشد، در موعد مورد انتظار به حساب او منتقل نشده است.

مســـئله مهم‌تر، نبود اطلاعات تفصیلی درباره حجم و ارزش مطالبات باقی‌مانده است. عبارت چند درصد باقی‌مانده، اگرچه سهم پرداخت نشده را در مقایسه با کل مطالبات کوچک نشان می‌دهد، اما بدون اعلام رقم دقیق نمی‌توان درباره وزن اقتصادی آن قضاوت کرد. ممکن است سهم باقی‌مانده از نظر تعداد کشـــاورزان محدود باشد، ولی برای همان گروه، مبلغ پرداخت نشده بخش مهمی از سرمایه در گردش را تشکیل دهد. بنابراین انتشار آمار شفاف درباره میزان بدهی، تعداد بهره‌برداران مشمول و روند انتقال وجه، امکان نظارت عمومی بر تحقق وعده را فراهم می‌کند.

■ بلاتکلیفی قیمت، مسئله‌ای فراتر از یک تصمیم اداری

همزمان بـــا موضوع پرداخـــت مطالبات، اختلاف‌نظر اعضای شـــورای قیمت‌گذاری درباره نرخ خرید تضمینی محصول ســـال زراعی جدید، مسئله دیگری را پیش‌روی تولیدکنندگان قرار داده است. مطابق اظهارات وزیر جهاد کشاورزی، این شورا طی نزدیک به سه ماه جلسات متعددی برگزار کرده، اما هنوز بر سر عدد نهایی به توافق نرسیده است. شورا ۹ عضو دارد و وزارت جهاد کشاورزی پس از تصویب نرخ، مسئولیت ابلاغ آن را برعهده می‌گیرد. بنابراین تا پیش از حصول توافق، امکان اعلام رسمی قیمت وجود ندارد. این در حالی است که کشـــاورز برای انتخاب سطح زیرکشت، میزان مصرف نهاده‌ها و تخصیص منابع مالی به اطلاعات نسبتاً روشنی از درآمد احتمالی نیاز دارد. قیمت خرید تضمینی یکی از مهم‌ترین متغیرهای این محاسبه است و هرچه اعلام آن به زمان تصمیم‌گیری درباره کشـــت نزدیک‌تر شـــود، امکان برنامه‌ریزی دقیق کاهش پیدا می‌کند. تولیدکننده در چنین وضعی ناچار اســـت بخشی از تصمیم‌های خود را براساس برآورد شـــخصی، قیمت نهاده‌ها و انتظارات بازار اتخاذ کند، در حالی که هدف سیاست خرید تضمینی، کاهش همین نااطمینانی است.

نرخ خرید تضمینی زمانی نقش حمایتی خود را به‌درستی ایفا می‌کند که با هزینه واقعی تولید و شرایط اقتصادی کشاورز تناسب داشته باشد. افزایش قیمت نهاده‌ها، هزینه تأمین آب، تعمیر تجهیزات و دستمزد نیروی انسانی، همگی در محاسبه قیمت تمام شده گندم اثر دارند و نادیده گرفتن هر یک از این مؤلفه‌ها، ارزیابی اقتصادی محصول را ناقص می‌کند. در مقابل، تعیین نرخ بدون توجه به توان مالی دولت و الزامات تأمین گندم مورد نیاز کشور نیز مشکلات دیگری در اجرای سیاست ایجاد خواهد کرد. از همین رو، اختلاف اعضای شورا را نمی‌توان صرفاً اختلاف بر سر یک عدد دانست. مسئله اصلی، رسیدن به سازوکاری است که میان منافع تولیدکننده، هزینه‌های عمومی خرید تضمینی و ضرورت تأمین پایدار گندم تعـــادل برقرار کند. قیمت پایین‌تر از هزینه واقعی تولید، انگیزه کشاورز برای حفظ یا توسعه سطح زیرکشت را تضعیف می‌کند و در صورت کاهش تولید داخلی، فشار بیشتری بر منابع مورد نیاز برای تأمین گندم از خارج وارد خواهد شد. در سوی دیگر، نرخ‌گذاری غیرمتناسب با ظرفیت تأمین مالی دولت نیز احتمال ایجاد بدهی و تأخیر در پرداخت مطالبات را افزایش می‌دهد.

■ امنیت غذایی با وعده و تأخیر تأمین نمی‌شود

گندم جایگاهی فراتر از یک محصول کشـــاورزی دارد و تأمین پایدار آن با امنیت غذایی، مدیریت واردات و ثبات بازار آرد و نان ارتباط مستقیم دارد. از همین رو، سیاســـت خرید تضمینی باید به‌گونه‌ای اجرا شود که هم تولیدکننده از بازده اقتصادی فعالیت خود اطمینان داشـــته باشد و هم دولت بتواند منابع مالی مورد نیاز خرید و پرداخت به‌موقع مطالبات را پیش‌بینی کند. تمرکز بر اعلام نرخ بدون طراحی سازوکار تأمین اعتبار و پرداخت، تنها بخشی از مسئله را پوشش می‌دهد.

تجربه همین پرونده نشان می‌دهد که سیاست خرید تضمینی دست‌کم به سه حلقه تعیین به‌موقع قیمت، تأمین اعتبار خرید و پرداخت منظم بهای محصول به‌هم‌پیوسته وابسته است و اختلال در هر حلقه، اثر دو بخش دیگر را نیز کاهش می‌دهد. اگر قیمت در زمان مناسب اعلام نشود، کشاورز با ابهام وارد فصل تولید می‌شود. اگر منابع مالی خرید پیش‌بینی نشده باشد، پس از تحویل محصول احتمال شکل‌گیری بدهی وجود دارد و اگر پرداخت‌ها با تأخیر انجام شوند، سرمایه در گردش تولیدکننده از دسترس خارج می‌شود. اعلام وزیر جهاد کشاورزی درباره تسویه کامل مطالبات تا ۱۲ آبان، اکنون یک موعد مشخص برای سنجش عملکرد دســـتگاه اجرایی ایجاد کرده است. تحقق این وعده باید با پرداخت واقعی به حساب کشاورزان و انتشار اطلاعات قابل راستی‌آزمایی همراه باشد، زیرا اعلام ضرب‌الاجل به خودی خود بدهی را تســـویه نمی‌کند. همچنین لازم است وضعیت مطالبات احتمالی باقی‌مانده پس از موعد اعلام‌شده، بدون ابهام اطلاع‌رسانی شود تا کشاورزان برای پیگیری حقوق خود به وعده‌های کلی متکی نمانند.

از طرف دیگـــر، تعیین نرخ خرید تضمینی ســـال زراعـــی جدید نباید به مسئله‌ای فرسایشی تبدیل شـــود. ســـه ماه مذاکره برای شورایی با ۹عضو، ضرورت بررســـی کارشناســـی را منتفی نمی‌کند، اما طولانی شدن تصمیم‌گیری بدون انتشار زمان‌بندی روشن، هزینه نااطمینانی را به تولیدکننده منتقل می‌کند. اعلام جدول زمانی نهایی مذاکرات، ارائه مبانی محاسباتی و مشخص کردن زمان ابلاغ نرخ، حداقل اقداماتی است که امکان برنامه‌ریزی را برای فعالان این بخش افزایش می‌دهد.

گزارش ۳
سعیده زمانی

نرخ نفت در خوش‌بینانه‌ترین پیش‌بینی‌ها در کانال ۱۰۰ دلار باقی می‌ماند

نفت در بالاترین قیمت ۶ ماه گذشته

همزمان با آتش گرفتن وانفجار چند نفتکش در تنگه هرمز، بهای نفت به بالاترین سطح شش ماه گذشته رسید. این وضعیت در کنار محدود شدن ذخایر نفتی، شرایط دشواری برای تمامی کشورها به انحای مختلف در حوزه لجستیک و زنجیره تأمین و توزیع انرژی ایجاد کرده است. با توجه به سناریوهای مطرح‌شده از سوی مؤسسات بین‌المللی تحلیل بـــازار، در خوش‌بینانه‌ترین حالت، پیش‌بینی می‌شود بازگشت به شرایط پیش از جنگ دشوار و قیمت نفت در میان‌مـــدت در کانـــال ۱۰۰ دلار باقی بماند.

■■■

بالا گرفتـــن ناامنی‌هـــا پیرامون تنگه هرمـــز و افزایش نگرانی‌ها درباره ازسرگیری درگیری میان ایران و امریکا، بهای نفت را به بالاترین سطح خود در شش ماه گذشته رساند. برآوردها نشان می‌دهد تنها در ماه اکتبر دست‌کم ۳۵ رخداد و حملـــه علیه کشـــتی‌ها در آب‌های خلیج فارس و تنگه هرمز روی داده است. رفت‌وآمد کشتی‌ها نیز همچنان نزدیک به ۷۰درصد پایین‌تر از اندازه پیش از جنگ بوده، هرچند در هفته‌های گذشته نشانه‌هایی از بهبود رفت‌وآمد دیده شده است. همین شرایط برای بازار نفت یک پیام روشن دارد، اینکه هر اندازه رفت‌وآمد نفتکش‌ها در هرمز دشوارتر شود، نگرانی درباره رسیدن نفت خاورمیانه به بازارهای جهانی بیشتر خواهد شد و همین نگرانی می‌تواند بهای نفت را بالا نگه دارد.

■ عبور قیمت نفت از ۱۱۸ دلار

بر اساس تازه‌ترین گزارش‌ها، بهای نفت برنت با رشد ۲/۴درصدی به ۱۱۷ دلار و ۶۴ سنت در هر بشکه رسید. بهای این نفت شاخص، در جریان دادوستدها حتی از مرز ۱۱۸ دلار هم گذشت. نفت وست‌تگزاس امریکا نیز ۲/۰۸ درصد بالا رفت و در سطح ۱۰۴ دلار و ۱۲ سنت ایستاد. به این ترتیب، برنت در ماه اکتبر ۱۳/۶ درصد و نفت امریکا ۱۵/۲ درصد گران‌تر شد. رشدی که نشان می‌دهد بازار نفت بیش از هر چیز چشم به رخدادهای امنیتی خلیج فارس و آینده صادرات نفت منطقه دوخته اســـت. همزمان با افزایش قیمت نفت، در هفته‌ای که گذشـــت، خبرهایی مبنی بر برداشـــت بیشتر برخی کشورها از ذخایر استراتژیک خود منتشر شد. در این میان، ایالات متحده امریکا و آلمان بیشترین برداشت‌ها را داشته‌اند. به تازگی دولت هند نیز اعلام کرده است با همکاری برخی دولت‌ها، بخشی از ذخایر استراتژیک خود را آزاد می‌کنـــد و در این بین، گمانه‌زنی‌هایی نیز برای برداشت ژاپن به گوش می‌رسد، هرچند هنوز به طور رسمی تأیید نشده اســـت. کره‌جنوبی نیز اگرچه تاکنون به صورت رسمی اعلام نکرده است، اما شایعاتی وجود دارد و شاید در روزهای آتی شاهد اقدام مشابهی از سوی سئول و حتی چین باشیم. چین مدت‌هاست که با این ترفند توانسته بازار را تا حدودی مدیریت کند و از ذخایر استراتژیک خود بهره ببرد. بیشتر کشورهای اروپایی، به همراه ایالات متحـــده، کانادا، مکزیک و در حوزه آسیا و اقیانوسیه کشورهایی چون استرالیا، ژاپن، کره‌جنوبی و نیوزیلند عضو این توافق هســـتند. با این حال، در بحران‌های اخیر، تمامی کشـــورها به انحای مختلف با توجـــه به چالش‌های پیش‌آمـــده از ذخایر موجود خود بهره گرفته‌اند.

■ سناریوهای پیش‌روی بازار انرژی

مهراد عباد، کارشـــناس نفت و انرژی در خصوص روند قیمت حامل‌های انرژی و نفت در بازارهای جهانی گفت: در هفته گذشته شاهد بیشترین رشد قیمت‌ها بودیم، به طوری که بهای نفت تا ۱۱۷ دلار نیـــز افزایش یافت، اما با سفر غیرمترقبه مقامات عالی‌رتبه عربستان، ترکیه و پاکستان به ایران و مخابره پالس‌های مثبت در خصوص احتمال دستیابی به یک توافق مطلوب، قیمت‌ها کمتر از یک درصد کاهش را تجربه کردند. او در ادامه گفت: در کنار مسائل مربوط به ایران و ایالات متحده، تحولات یمن و تداوم حملات پهپادی به تأسیسات نفتی، فرودگاهی ریاض و خطوط انتقال نفت، شوک جدیدی به بازار وارد کرد و مانع از افت چشـــمگیر قیمت‌ها شـــد. هم‌اکنون حدود ۲۰ تا ۲۵ دلار از بهای حامل‌های انرژی ناشـــی از ریسک‌های ژئوپلیتیک است و به همین دلیل، نمی‌توان توقع داشت که قیمت‌ها در کوتاه‌مدت کاهش محسوسی داشته باشند. این کارشناس انرژی با اشاره به سناریوهای مطرح‌شده از سوی مؤسسات بین‌المللی تحلیل بازار گفت: نهادهای تخصصی سه سناریوی اصلی را برای آینده بازار ترسیم کرده‌اند که در خوش‌بینانه‌ترین حالت پیش‌بینی می‌شود قیمت نفت در میان‌مدت در کانال ۱۰۰ دلار باقی بماند، چراکه حتی با فرض توافق در روز جاری، بازگشت بازار به شرایط پیش از جنگ زمان‌بر خواهد بود. به گفته وی، پدیده چسبندگی قیمت‌ها مانع از بازگشت نرخ‌ها به دوران قبل از جنگ می‌شـــود، به عنوان نمونه، قیمت گازوئیل در امریکا ظرف یک ســـال گذشته حدود ۷۵ تا ۸۰ درصد افزایش یافته است. عباد در تشریح سناریوی بدبینانه اعلام کرد: با فرض تداوم تنش‌ها، احتمال صعود بهای نفت تا ســـقف ۱۲۰ دلار پیش‌بینی می‌شـــود. او سناریوی سوم را ایجاد بحران کامل دانست و توضیح داد: بانک جهانی در بدبینانه‌ترین حالت هشدار داده است که در صورت وقوع بحران تمام‌عیار، قیمت‌ها ممکن است تا ۱۳۵ دلار نیز افزایش یابد.

■ هرمز، برگ برنده بازار نفت

افزایش بیش از ۱۳ درصدی بهای برنت در یک ماه، بیش از آنکه تنها یک رشد قیمتی باشد، بازتاب نگرانی عمیق بازار از آینده امنیت انرژی است. تنگه هرمز همچنان یکی از مهم‌ترین گذرگاه‌های انرژی جهان به‌شـــمار می‌رود و هر رخداد در این آبراه می‌تواند بهای نفت را در بازارهای جهانی جابه‌جا کند. در چنین شرایطی، توان ایران برای اثرگذاری بر امنیت و رفت‌وآمد در این گذرگاه راهبردی، به یکی از مهم‌ترین متغیرهای پیش روی بازار تبدیل شده است. در سوی دیگر، امریکا با ادامه سیاست تهدید و فشار نظامی، خود را در برابر یک دوراهی دشوار قرار داده اســـت؛ ادامه جنگ می‌تواند هزینه انرژی را در سراســـر جهان بالا ببرد و پایان دادن به تنش‌ها نیز نیازمند پذیرش این واقعیت است که نمی‌توان امنیت منطقه را تنها با فشار و قدرت نظامی مدیریت کرد.

خبر

شاخص کل بورس به ۷ میلیون و ۸۳۸ هزار واحد رسید

شاخص کل با کاهش ۱۲۸ هزار و ۷۲۳ واحدی به ۷ میلیون و ۸۳۸ هزار واحد رسید و ارزش معاملات بازار به ۲۵ هزار و ۴۳۰ میلیارد تومان رسید. همچنین گروه استخراج نفت و گاز بیشترین ورود پول حقیقی را ثبت کرد.

■■■

شاخص کل بورس تهران در پایان معاملات روز شنبه با افت ۱/۶۲ درصدی، در سطح ۷ میلیون و ۸۳۸ هزار واحد قرار گرفت. این شاخص در جریان دادوستدهای روز گذشته ۱۲۸ هزار و ۷۲۳ واحد کاهش یافت و معاملات بازار سهام را با تغییرات شـــاخص اصلی به پایان رساند. شاخص کل هم‌وزن نیز در معاملات روز شنبه با کاهش ۱۲ هزار و ۸۶۹ واحدی همراه شد و با افت ۰/۵۸ درصدی به ۲ میلیون و ۱۹۶ هزار واحد رسید. مقایسه عملکرد دو شاخص نشان می‌دهد میزان تغییرات شاخص کل بیشتر از شاخص هم‌وزن بوده است؛ شاخص کل تأثیرپذیری بیشتری از شرکت‌های بزرگ دارد، در حالی که شاخص هم‌وزن تغییرات نمادها را با وزن برابر محاسبه می‌کند. براساس آمار معاملات، روز نخست هفته ۴ هزار و ۹۸۰ میلیارد تومان پول از سهام، حق تقدم و صندوق‌های سهامی خارج شد. بررسی جریان نقدینگی یکی از معیارهای ارزیابی رفتار سرمایه‌گذاران در بازار سرمایه است و در کنار شاخص‌ها و ارزش معاملات، اطلاعات بیشتری درباره نحوه جابه‌جایی سرمایه میان دارایی‌های مختلف فراهم می‌کند. در میان گروه‌های بازار، استخراج نفت و گاز بیشترین ورود پول حقیقی را به خود اختصاص داد. این موضوع از توزیع متفاوت جریان نقدینگی میان صنایع حکایت دارد و نشان می‌دهد عملکرد گروه‌های بورسی در جذب سرمایه یکسان نبوده است. بررسی تداوم ورود پول به این گروه در روزهای آینده، اطلاعات دقیق‌تری درباره روند توجه ســـرمایه‌گذاران به سهام این صنعت فراهم خواهد کرد. ارزش معاملات بورس در پایان دادوســـتدهای روز شنبه به ۲۵ هزار و ۴۳۰ میلیارد تومان رسید. این شاخص میزان فعالیت معاملاتی بازار را منعکس می‌کند و در کنار تغییرات شاخص‌ها و جریان ورود و خروج نقدینگی، از جمله معیارهای مورد توجه فعالان بازار سرمایه قرار دارد. همچنین در معاملات روز گذشته حدود ۳۴ درصد بازار، معادل تقریبی ۳۱۶ نماد، در محدوده مثبت معامله شدند. این آمار نمایی از وضعیت نمادها در جریان دادوستدهای روز جاری ارائه می‌کند و در کنار عملکرد شاخص کل و شاخص هم‌وزن، برای بررسی گستردگی تغییرات قیمت سهام مورد استفاده قرار می‌گیرد.

نوبت دوم

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای (۰۵/۱۰)

شرکت ملی گاز ایران
شرکت گاز استان بوشهر

شرکت گاز استان بوشهر در نظر دارد انجام خدمات ذیل را براساس مشخصات و شرایط کلی مندرج در جدول و از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت واجد شرایط واگذار نماید.

۱	نام و نشانی مناقصه گزار	شرکت گاز استان بوشهر - بوشهر - فلکه قدس - بلوار رئیسعلی دلواری - نرسیده به چهارراه کشتیرانی
۲	شرح خدمات	ارتقاء زیرساخت فناوری اطلاعات، اکوسیستم مشترکین و هوش تجاری BI
۳	نوع مناقصه	یک مرحله ای
٤	مکان توزیع و تحویل اسناد	سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران)
۵	آخرین مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران)	تا ساعت ۱۹:۰۰ روز شنبه ۱۴۰۵/۰۸/۱۶
۶	آخرین مهلت اعلام آمادگی و ارسال اسناد ارزیابی کیفی از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران)	تا ساعت ۰۸:۰۰ روز یکشنبه ۱۴۰۵/۰۹/۰۱
۷	اولین روز توزیع اسناد	دوشنبه ۱۴۰۵/۰۹/۰۹
۸	آخرین روز توزیع اسناد	چهارشنبه ۱۴۰۵/۰۹/۱۱
۹	مکان تحویل ضمانتنامه و زمان تحویل پیشنهادها	دبیرخانه کمیسیون مناقصات شرکت گاز استان بوشهر - یکشنبه ۱۴۰۵/۰۹/۲۲
۱۰	مکان و زمان گشایش پیشنهادها	سالن کنفرانس شرکت گاز استان بوشهر - یکشنبه ۱۴۰۵/۰۹/۲۲
۱۱	برآورد اولیه	۹۲۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۱۲	نوع و میزان تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار	ضمانتنامه معتبر بانکی - ۴۳,۸۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۱۳	میزان پیش پرداخت	به میزان (بیست و پنج) ۲۵ درصد مبلغ اولیه پیمان
۱٤	رتبه بندی	گواهینامه صلاحیت از شورای عالی انفورماتیک در یکی از حوزه‌های زیر: ۱- شبکه داده‌های رایانه‌ای و مخابراتی ۲- تولید و ارائه رایانه‌های غیر Mainframe ۳- خدمات پشتیبانی
۱۵	شماره فراخوان در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران)	۲۰۰۵۰۹۱۳۶۸۰۰۰۰۱۷
۱۶	قیمت ها متناسب با کالای ساخت داخل با لحاظ کیفیت ارائه گردد.	
۱۷	ارائه صورت های مالی حسابرسی شده توسط حسابداران رسمی، مربوط به آخرین سال عملکرد شرکت الزامی می باشد.	
۱۸	ارائه مجوز امن سازی و مقاوم سازی سامانه‌ها، زیرساخت ها و سرویس ها یا نصب و پشتیبانی محصولات افتا از مرکز مدیریت راهبردی افتا (گواهی نامه افتا) الزامی می باشد	

از کلیه شرکت ها/پیمانکاران واجد شرایط دعوت می شود جهت اعلام آمادگی و شرکت در مناقصه از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.SetadIran.ir اقدام نمایند، تا پس از بررسی اسناد و مدارک واصله در چارچوب ضوابط و مقررات داخلی از شرکت های واجد شرایط جهت دریافت اسناد و مدارک مناقصه دعوت به عمل آید.

تلفن تماس: ۰۷۷۳۳۳۳۷۶۰۳ - ۰۷۷۳۱۶۶۴۲۹۱
فکس: ۰۷۷-۳۳۳۳۰۹۶۴ شماره تایید به فکس: ۰۷۷-۳۱۶۶۴۱۱۵

روابط عمومی شرکت گاز استان بوشهر

شناسه آگهی: ۲۳۱۲۵۹۶